

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 lendők.

—
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 amint a felszólamlások kü-
 lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

„Tudósítás.”

(T.) Ily czim alatt Czirkó János és társai értesítik mindazokat, akiket illet a következőkről:

E hó 5-én valami 27-es bizottság, a róm. kath. munkásegylet helyiségében gyűlést tartott, melyből egy öt tagu bizottság azon utasítással küldetett föl Vácra, a püspökhöz audentiára, hogy eszközölje ki a „párbér és stóla váltság” megváltoztatását, melyre nézve egy kérvényt nyújtottak volna át, aminek kedvező elintézését is kérték volna.

A „tudósítás” — továbbá elmondja, hogy „az ötös tagu bizottság Püspöki személyes kihallgatásban nem részesült, hanem a Püspök helyettes-kanonokja fogadta a küldöttséget, a kitől azon megbízatást nyerte a küldöttség, hogy az eddigi intézkedés felett könnyíteni fog a kegyelmes Püspökség, a keresztelés, esküdtetés és a temetési szertartás díjazásában, ugyszintén az egyház adó kivetésének rendszeresítésében.” — Ez ígéretet a bizottság megköszönvén kijelentette, „hogy csak is az 1901. év decz. 1-én tartott népgyűlésen választott bizottság intézkedését ismerik el magukra kötelezőnek, mivel az akkor felvett jegyzőkönyv szerint csak ez a bizottság van jogosítva az ügy intézésével.”

Idáig tart a tudósítás, melyet egy küldöttség nyújtott át nekünk, kérve annak közlését.

Midőn kérésüknek helyt adunk, nem azért tesszük ezt, hogy sulyt helyezünk az említett 27-es s az öt tagu bizottság ténykedésére, hanem csupán azért, hogy a jog és egy minden törvényes formák betartásával bevégzett dolog érdemében mi is elmondhassuk nézetünket e mozgalomról és főleg azért, hogy a közönséget felvilágosítsuk a következményekről, ha netalán e mozgalomra való tekintettel várakozó álláspontra helyezkednék.

Köztudomásu dolog, hogy a párbér megváltásának kérdése ugy a világi, mint az egyházi főhatóság közbejöttével elintéztetett és pedig a párbérfizető érdekeltség meglegedésére, mert a megváltás sokkal kevesebb összegben állapított meg, mint a mint azt a legelső, törvényes alapon összehívott népgyűlés által megválasztott bizottság megállapította s az e tárgyban, ennek sankcionálására összehívott népgyűlés proponálta.

Mint a „tudósítás”-ból kivesszük, ez ellen a 27-es bizottságnak ellenvetése nincs is, csupán talán a kivetés módozatai ellen van kifogásuk. Erre pedig épen e bizottságnak nincs oka, mert a napszámos és zsellér párbérfizetőkön történt a legnagyobb könnyítés és inkább a kisebb birtokos osztály van jobban megróva, mint amazok vagy a nagyobb birtokos osztály. De a kezdet mindég nehézségekkel jár, a gyakorlat majd meg tanít bennünket egy igazságosabb kulcs megállapítására, — mint

a milyet annak idején mi is proponáltunk, — mert hisz ez minden évben változhat.

Ama közgyűlésen, mely az egyezkedést megcsinálta, szó esett a stóláról is, a melybe azonban az egyházi főhatóság nem ment bele, de ft. Lévay Mihály apát-plebános részéről történt egy kijelentés, — ott a gyűlés színe előtt, az egyházi főhatóság képviselőjének jelenlétében, — mely szerint kérelmezni akar ő is oly irányban, hogy az egyházi funkciók némelyikének (mint a délutáni esketés és az „istenneves” temetés) végzésénél a méltányosság lehetőleg figyelembe vétessék. E tekintetben folynak is a tárgyalások az egyházi főhatósággal s az ügy remélhetőleg rövid időn belül el is fog intéztetni. De ne higvje senki, hogy ezt csupán a plebános szándéka szerint lehet elintézni, ebben kizárólag az egyházi főhatóság intézkedik jogosan, hisszük azonban, hogy a méltányos óhajnak megfelelően; ok tehát ez irányban is a mozgalomra nincsen.

Most pedig térjünk át a „tudósítás” egy lényeges passzusára: a kanonok ígéretere „az eddigi intézkedések feletti könnyítésre.”

Vagy igaz az, a mit az 5-ös bizottság állit a kanonok kijelentésére nézve, vagy nem.

Ha igaz, akkor a legnagyobb csodálkozásunkat fejezzük ki ily ígéret fölött, mert ez dezavualása volna egy törvényes formák között, a Püspökség közremunkál-

TÁRCZA.

Ha meg kell halnom . . .

Ha meg kell halnom, sors, csak arra kérek,
 Levélhullajtó őszzsel haljak én meg!
 Hervadjak el a hervadó virággal,
 Némuljak el, amikor a madárdal . . .
 Mulásom legyen egy szép őszi álom,
 S egy édes-bús kis költemény halálom!

Csak egyszer sirjak még a csalogánnyal,
 S keblem sajogjon bús, epedő vágygyal,
 Bűvös fuvallma rozsás kikeletnek,
 Ihlesse még egy dalra szívemet meg!
 Csak egyszer ringass kéjjel öleden
 Te játszi tündér, csábos Szerelem!

S ha majd elzengtem legszebb dalomat
 Szelid mosolyu őszi alkonyat,
 Szemem té fogd be lágyan, biztatón
 Sugárod legyen a bucsúztatóm!
 És sárga lombok lassan hulldogálva
 Ringassanak el egy csöndes, szép halálba!

Ugy álmaozzam! . . . És sirom felett
 Árva madár daloljon éneket:
 Kihült fészkekről és lombtalan ágról, . . .
 Daloljon egy elvesztett ifjuságról.
 Mig zengő lellem bucsuzó szavára
 Elszáll a csillagokhoz . . . szebb hazába!

S mégsem halok meg én! . . . Mert nem hal meg velem
 De él, örökké él: dal, eszme, szerelem!

Szívem porából, melyet szerle hord a szél,
 Egy—egy elsirt dalom kihajtva szárnyra kél
 S bezengve erdőt—völgyet szerelemmel
 Föltámadok a nyiló kikelettel!

Linder Lajos.

Az új parlament.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Ne vessen rám követ, amiért jelen levelemet bérmentetlenül vagyok bátor küldeni. Vigasztalja az a tudat, hogy a jövőben ez az eset többször és fokozottabb mértékben ismétlődhetik. A hibás nem én vagyok, hanem — az új országház.

Ugy-e bár Ön négyemeletes kérdőjellel változik e kijelentésemre. Elhiszem. De halljatok mesét! Azaz, pardon, hallgasson meg, kedves redaktor ur.

Mint ügybuzgó, tevékeny és lelkiismeretes tudósítója, nem mulaszthattam el, hogy az új parlamentet, nemzetünk e büszkeségét töviről-hegyire megtekintvén, erről öles referadát ne irjak. — Fájdalom, oly sokféle és oly megdöbentő hírek keringtek közszájon e csodás épület-kolosszusról, hogy jönnek láttam előre is, mielőtt belépnek e félelmetes palotába, a kellő óvintézkedéseket megtenni. Elővigyázatomból és előlegezett aggodalmaim minden pénzemet fölemészttették. (Kérnek postafordultával valamelyes összeget!) Illik tudni, hogy két hétre való élelmiszerekkel, italokkal, szivarokkal láttam el magam. Azután

vásároltam egy oly tárgyat, mely szék, ágy, mosdó és ruhatár egy személyben. Magamhoz vettem két forgópisztolyt, egy vitért, meg házi-asszonyom konyhakését. Elhelyeztem zsebeimben egy csomó „kutyanyelv”-et, hogy jegyzeteket csinálhassak. Végül megirtam a végrendeletemet, mely szerint, ha elhalálozni próbálnék, valamennyi össze nem gyűjtött és kiadatlan verseimet, novelláimat, be nem fejezett drámáimat és adósságaimat, Önre, illetőleg b. lapjára hagyományozom. A munkáimat kiadhatja, a tartozásaimat nem muszáj kiadni hitelezőim impozáns testületének.

Jókedvvel és bőséggel indultam tehát körutamra. A bejárónál a portás megállított és megszólított:

— Hé! Hova azokkal a paksamétákkal? Itt nincs semmi eladó! Kotródjék!

— Hát handlénak néz engemet, az ebugatát?! Hallja, tisztelt főkapuálló ur, ne gorombáskodjék azzal, akit nem ösmer!

Mikor megmondtam, hogy ki vagyok és mi járatban vagyok, ezer bocsánatot kért s mély meghajlással tovább eresztett.

Utam leírásával nem akarom untatni. Csak megjegyzem, hogy keresztül-kasul barangoltam a rengeteg épületet. Fölmentem a negyedik emeletre s a pinczében voltam. Lementem a földszintre s a padláson találtam magam. Láttam eltévedt és eltévelyedett honatyákat, kétségbeesett anyákat, vidám özvegyeket és napok óta „blicczelő” tanulókat, valamint olyanokat is találtam, kik magukat sem tudták feltalálni.

Előrelátásomnak nagy hasznát vettem, mert csakugyan elvesztettem az utirányt e labirintus-

ködésével létre jött megállapodásoknak, szerződészerűleg megkötött jogviszonynak, felkavarása egy befejezett ténynek; ilyesmit a Püspökség részéről feltennünk nem szabad és nem lehet.

Ha nem igaz, akkor a 27-es bizottság ténykedése merő illuzóris, értelmetlen, sőt rossz akaratu mozgolódás, a mi semmire másra nem való, minthogy megakasszák vele a párbér fizetés rendes menetét, mi által a lehető legrosszabb szolgálatot teszik a népnek, mert csak a végrehajtásokat provokálják, a párbér hátralékokat növelik, szaporítják, mint a hogy tették az egyezkedések tartama alatt s felszaporították a régi rendszer alapján esedékes párbértartozások összegét hihetetlenül nagy summára. Mit szól a nép majd ahoz, ha ezt az összeget kezdik ekzekválni? Nem könnyebb évenként 1—2 frtot megfizetni, mint annak lerovását üres mozgolódásokkal megakadályozva, 15—20 frtot egyszerre lefizetni? De nagy hátrányára van ez a mozgolódás a községnek is, mert az ezzel szemben elfoglalt várakozási álláspont miatt megakadva a párbér fizetés, a megállapított összeget a községnek, mint az azt garantáló erkölcsi testületnek kell megfizetni, miután a község felelősséget vállalt a 8000 korona párbér megváltási összegért.

A 27-es bizottságnak, működésének semmi jogalapja nincs és semmiféle felsőbb forum által nem ruházott fel semmi féle törvényes funkcióval, annak intézkedéseivel tehát kivinni semmit sem lehet, erről legyenek meggyőződve az érdekeltek.

Jól tudjuk, hogy az itt elmondottak nagyon sokakban nem találnak viszhangra, sőt inkább ellenszenvvel fogadtatnak sokak által, ám de programmunkhoz hiven kötelességünknek tartjuk az igazság kimondását, az egyenes ut megmutatását; kötelességünknek tartjuk felvilágosítani közönségünket oly dolgokról, melyeknek következményei csak hátrányul szolgálhatnak; bárha ezen ténykedésünkkel nem valami népszerű dolgot cselekszünk is, mert azt tartjuk egy közmondással: Gyáva az, a ki az igazság kardját szükség nélkül használja, még

ban. Az idő gyors szárnyakkal röpült és megütözve konstátáltam, hogy elemőzsiám és járuléka alaposan megcsappantak, sőt már elfogytak.

Most csupán arra szoritkoztam, hogy a kivezető utat megjeljem, ami sikerült és annyi balszerencse közt, oly sok viszály után megpillantottam a napvilágot.

Vágtattam lakásomra. Beléptemkor a háziasszony éppen nagymosást végzett a konyhába. Mikor meglátott, ijedtében fölborította a vízzel telt teknőt s az árvíz közepette sivitotta: „Jézus-Mária! Hát nem halt meg?! Hát él?! Hát itt van?! Hát hol volt?! Merre volt?! Miért nem volt itt?!“ A kérdések nagygyűlése elől bezárkóztam szobámba.

Harmadfél heti távollétem alatt a postám ugyancsak megszaparodott. Íróasztalomon halomszámra heverték az Ön, igen tisztelt szerkesztő ur, nyílt, zárt, képes és képtelen levelezőlapjai, egyszerű, ajánlott és express-levelei, valamint sürgönyei, melyekben egyre várja, lesi, kéri és követeli tudósításaimat. Leültem és felvilágosításul megírtam e sorokat.

Ujólág kérem, kedves redaktor ur, ne méltóztassék dühbe gurulni miattam! Isten látja árva lelkem, hogy ártatlan vagyok, mint egy holnap születendő bárány. Tudósításaim az új parlamentben velem együtt eltévedtek. Legjobban tenné különben, ha kártérítési pört akasztana az új országház nyakába. Én mosom kezeimet és maradok

hü, buzgó munkatársa

Rovati Demeter.

gyávabb az, a ki akkor sem használja mikor kellene!

Egyébként:

— „Prudenter agas, et respice finem.“

Iparosaink bajai.

Iparosaink minden évben egyszer össze szoktak jönni, hogy elpanaszolják bajaikat és azok orvoslásáról tanácskoznak. Nem kongresszust játszanak gyűlnek egybe, hanem, fájdalom, nagyon is komoly, aggasztó ügyek alapos megbeszélése alkotja főfeladatukat. Helyén való is ez, mert a válságok egész sora fenyegeti őket.

A zsenge ifjukurát élő iparunk tesped, sorvad, rabbilinesen sanylik, a kormány gyér támogatásán kívül nincs, aki felsegít-e, a közönség meg nem igen akar hozzászokni s legfeljebb egy aranymondással, hogy: „Pártoljuk a honi ipart!“ teszünk eleget ez irányban hazafias felbuzdulásunknak, de jó magunk nem igen támogatjuk agyon-sanyargatott, esenevész iparunkat. S mennyi rákfene keseríti meg iparunk életét. Szerencsétlen törvények gátolják erőteljes, hatalmas kibontakozását, lelkiismeretlen szédelgők tisztességtelen versenynyel tönkreteszik hírnevét; könnyelmű adósok megfosztják az iparosokat verejtékes munkájuk jutalmától s mindezeket a szerencsétlenségeket betetéli az osztrák sógor, aki közösen tartván iparunkkal vámot, elősködik rajta és vérét veszi. Iparunknak ez fojtja vissza lélekzetét; ez teszi lehetetlenné önállósítását a magyar viszonyokhoz való alkalmazhatását, az egészséges vérkeringést és megvonja tőle a nagy forgalomból származó előnyöket.

Bús és elszomorító képét nyújtja a nagyváradi gyűlés iparunk mai helyzetének. Az iparosok kisebb-nagyobb bajai mind háttérbe szorulnak ama nagy kérdés mellett, vajjon lesz-e önálló vámterületünk? Lesz-e valahára, annyi válságos év után szabad utja az előrehaladásban s nem fogja-e tovább is zaklatni az osztrák ipari invázió, melynek csak az önálló vámterülettel járó magyar vámtarifa szeghetné útját?

Az iparosok boldogulásától függ nagy részben középosztályunk sorsa. Régen felpanaszoljuk már, hogy nincsen életerős középosztályunk, pedig a középosztály az ország testének ugyszólván dereka; az erős középosztály legbiztosabb támasza az államnak. Rámutathatnánk külföldi példákra, különösen a francziára, hol az állam hatalmaságát első sorban jól szituált középosztályanak köszönheti.

Az iparosgyűlés az önálló vámterületet és ezzel önálló gazdasági berendezésünk mielőbbi létesítését elengedhetetlen és legsürgősebb nemzeti követelménynek tartja s ily értelemben felterjesztést is intézett a kormányhoz, melynek egyik képviselője a nagygyűlésen résztvett.

Sajnos, az iparosok e kívánsága, mely egyuttal majdnem mindannyiunk kívánsága, belátható időn belül alig fog teljesülni s iparunk kénytelen lesz a közös vámterület kibővített keretén belül keresni boldogulását. De még a vámterület közösségének fentartása mellett is gondoskodni kell iparunkról. Ebben az esetben, amellet, hogy törvényhozásunk mielőbb módosítaná törvényeinket és mindenféle megkönnyítésekkel segítene az ipar kétségbeesztő helyzetén, mindenekelőtt a hazafias közönségnek kellene felkarolni iparunk ügyét s nem annyira hangoztatni a jelszavakat, hanem könyörtelenül és irgalmatlanul visszavetni minden nélkülözhető külföldi gyártmányt és iparcikket s csak hazait vásárolni.

Hazánkat, önmagunkat segítjük, ha véreinket támogatjuk s drága, sokszor selejtes külföldi holmi helyett megvesszük iparosaink ideháza készült olcsóbb és értékesebb cikkeiket. — Aki hazáját szereti, üzenjen háborút minden külföldi cikkeknek.

MI UJSAG?

— **Eljegyzés.** Jármái Béla vasuti üzletvezető bájos leányát, Margitot, — Lukács Ágoston gyógyszerész unokáját, — eljegyezte Dr. Mikó Gábor orvostudor.

— **Az alispán jubileuma.** Beniczky Lajos, vármegyénk buzgó alispánja, a jövő év elején tölti be közzolgálatának negyedszázados

évfordulóját. A megyei törvényhatóság az évforduló megünneplésére minden lehetőet elkövet. E czéleből a vármegye házán már szűkebb körű értekezletet is tartottak. Megvagyunk győződve, hogy ez ünneplés méltó lesz a hazafias erényekben kiváló tisztviselőhöz, aki a bizalmat, melylyel mint a megye első tisztviselőjét kitüntették, a legteljesebb mértékben kiérdemelte.

— **Lelkész változás.** Nt. Felber István abonyi és Nt. Gregor Géza lajosmizsei róm. kath. s. lelkészeket a váci püspök kölcsönösen áthelyezte.

— **Tájékoztató.** A mult számukban jelzett „teremavató“ a kath. Olvasóegylet választmányának a mai napon hozandó határozata folytán — tekintettel a gazdaközönségre — alighanem jövő hó 9-én fog megtartatni. Ezt a tervet mi is helyesljük, mert a nagyterem létesítésével a gazdaközönségnek egy régi vágya teljesült, illő volna ha a felavatási örömmünnepen a gazdaközönség minél nagyobb számban venne részt.

— **Az abonyi rom. kath. hívők a nagygyűlésen.** A Budapesten végbement országos katolikus nagygyűlésen az abonyi hívek közül, Ft. Léva Apát buzgalkodása folytán, mintegy 160-an vettek részt. A lelkesült főpap maga kalauzolta hiveit a fővárosban! fáradságos munkájában szolgálatára állottak a kath. Olvasóegylet részéről Király János és Szombathy János, a Munkás egylet részéről pedig Somodi István és Hegedüs György. A Munkás egylet küldöttsége az egylet díszszólját is magával vitte. A hívek a Munkás egylet zászlója alatt részt vettek az aucharistikus körmenetben, az első nagy szt. misén, melyet Gróf. Majláth erdélyi püspök pontifikált s az első gyűlésen melyen Vaszary herezegprimás szónokolt s több országos kapacitás tartott a katolikus hitélet érdekében hatóságos előadást, A hívek egyrésze az nap. f. hó 18-án, az esteli vonattal hazatért, n.á-ik része ott maradt, hogy a nagygyűlés többi mozzanatainak is szemtanuja legyen s azokból tanulságot merithessen.

— **Az új temetkezési egyletről.** Az abonyi általános temetkezési egylet alapszabályait a belügyminiszterium szigorító pótlások végett a napokban vissza küldte. Ezen pótlások most vannak felyamatban, minek bevégezte után az alapszabályok vissza fognak terjesztetni kormány jóváhagyás végett, mely most már remélhető, mert a ministeri utasítás értelmében lesz módosítva. Ez az utasítás nagyon is érthető, mert mostanában igen sok visszaélés történik a temetkezési egyletek körében s nagyon precíz kell körülírni a tagok jogait, kötelezettségeit és igen helyén való dolog erre szigorúan felügyelni.

— **Áltérés.** Vadas Mária f. hó 19-én az ev. ref. egyházból a róm. kath. egyházba tért át. A hit-ujonc az esküt és hitvallást a nagy szt. misén nt. Gregor Géza s. lelkész előtt tette le, ki is érzelmes és meggyőző beszédet intézett az új hívőhöz, mely után először részesült a szt. áldozásban.

— **Papi gyűlés.** A szolnoki esperesi kerület papsága a mult héten tartotta meg rendes évi gyűlését Abonyban. a gyűlésre megjelentek a kerület papjai majd nem kivétel nélkül valamennyien, Is entisztelet előzte meg különben az értekezletet, melyen több fontos tárgy megbeszélése és részben elintézése került szőnyegre.

— **A transversalis műtről.** F. hó 18-án fejeztettek be a II. transversalis állami közut abony—szolnoki szakaszának földmunkálatait, mely napon Kuklay Béla kir. műszaki tanácsos a budapesti m. kir. államépítészeti hivatal főnöke közönségben megjelent, az eddig teljesített földmunkát felülvizsgálta és a kubikosok végkifizetésénél jelen volt. Az uttestéddig a vármegyei törvényhatóság vezetése alá tartozott s legnagyobb részben kiépítetlen föld ut volt. Az új ut kiépítésénél azon elv tartatott szem előtt, mely szerint a műutpálya a rendelkezésre álló régi földút egyik oldalába tolatott, miáltal a másik oldalon egy 6—7 méter széles ugynevezett nyári ut maradt szabadon, mely kiváltképen könnyű terhű kocsik közlekedésére lesz alkalmas. Az építés államuti szabvány szerint 8 méter koronaszélességgel, hengerelt kőpályával fog végrehajtatni. A köszállítás és hengerlés a kora tavasszal veszi kezdetét s így jövő nyárra már kitűnő-köuton járhatunk Szolnokra. Aggodalommal vegyes örömmel vesszük ezt a hírt, mert ebből világosan kitetszik, hogy e tétre a szolnoki ut köburkolattal ellátva nem lesz, pedig hát ez lett volna a közönség óhaja, sőt a közlekedési viszonyok ezt meg is követelték. Szerencse, hogy hagytak ki nyári utat, ez majd jó lesz télre.

— **Hány éves volt Kossuth Lujza?** A fővárosi lapok sablonszerűen hoztak (valószínűleg könyvnyomatos után) hogy Ruttkayné Kossuth Lujza 87 éves korában hunyt el és hogy 1810-ben született. Az olvasók persze mindjárt észrevették, hogy itt vagy egyik, vagy másik szám hibás. Ha tényleg 1810-ben született, akkor nem 87 éves; és ha csakugyan 87 éves, akkor pedig nem szülehetett 1810-ben. Tényleg az életkor évszámát adták le hibásan a lapok, mert Ruttkayné Kossuth Lujza, a nagyszáműzőt öngyala, csakugyan 1810-ben született s így nem 87, hanem 92 éves korában hunyt el.

— **Czeplédi vásár** ma lett volna megtartandó, de a polgármester november 2-ára leendő elhalasztásért folyamadott.

— **Kolozsvár vagy Hollósvár.** Ma két hete leplezték le Mátyás király kolozsvári szülőházán az emléktáblát annak bizonyosságául, hogy dicső nagy királyunk ott született. Most aztán Rácz Károly szapáry-ligeti lelkész, neves történész kisütötte és régi okmányokkal bizonyítja is, hogy Mátyás király nem Kolozsvárott, hanem Hollósvárott született s Hollósvárról nevezetett Hollós Mátyásnak, mert a hollóról és a Cuvincsaláddal való rokonságról szóló beszéd csak mese. Azt mondja továbbá Rácz lelkész, hogy a XVI. században élt Heltai Gáspár történész, a ki száz volt, egy régi iratból, melyen a betűk elmosódtak, Kolozsvárt olvasott Hollósvár helyett s ő utánna indultak később a történészek, holott Heltai nem is volt történetíró, hanem csak egyszerű falusi tanító, stb. Így vagyunk mindennel, felületeskedünk még a legnagyobb történelmi dolgainkkal is, nem is számítva holmi apró-cseprő országház, esküteri-híd, Gellért-szobor stb. építkezési abszurdumokat.

— **Drágul a must.** Félegyházáról veszszük a hirt, hogy ott a must ára 10 forintra emelkedett hektoliterenként. Nem kell tehát elvesztegetni a mustot, lesz még a bornak ára.

— **Local patriotizmus.** Ez a kis történet a pozsonyi kereskedelmi kamara palotájának pályázatán történet, hol Komor és Jakab (a mi városunk első díját is elvitt) építészek nyerték el az első díjat. Komor Marcel az örvendetes hírre utazott egyenest Pozsonyba, az építési bizottság elnökéhez. Boldogan mondta:

— Oh, elnök ur, nagyon boldog vagyok, hogy ez a szerencse ért és . . .

— Mikor kezdik az építést, ha szabad kérdenem?

— Hm, azt még magam sem tudom. Még nincs biztos terminusunk rá.

Komor megvakarta a fejebutját.

— Ejnye, ejnye, ez kellemetlen . . . nagyon kellemetlen!

— De hát miért kellemetlen ez önnek?

Komor elbámult e kérdés hallatára.

— Nagyszerű! Tán csak tudnom kell, hogy mikor kezdjük munkába!

Most meg az elnök bámult el.

— Kezdjük; Mit akar ön elkezdni?

— Ej, hát az építést!

Az elnök fölkaçagott.

— Hehehe! Hát ön azt hitte, hogy . . . oh, az félreértés. Elvégre az első díjat örömmel adtuk ki önnek, mert az ön terve a legjobb. De már építeni mégis Huberttel fogjuk, mert az — pozsonyi fiú. (az abonyi, iparosok meg abonyiak. Szerk.)

— **Acetilen világítás a község-házán.** Érdekes kis történetről vettünk tudomást. Előrebocsájítjuk, hogy a történet igaz. Egy jómódu községben a képviselőtestület gyűlésén egy fiatal jegyző az acetilen világításnak a község-házába való bevezetését indítványozta, Sokan voltak olyanok, akik nem tudták, hogy tulajdonképpen mi is az az acetilen, Magyaráz a jegyző, de mind hasztalan, azt mondták, hogy nem kell, ha még olcsóbb is, mint a petriolaj. A tanácsnak egyik érdemes tagja erre azt kérdezi, hogy mi az a robbanás, mert ő hallotta már, hogy az acetilen még az épületet is képes felrobbantani. „Igaz-e hát kérem, hogy még a község-házát is felrobbanthatja?” „Igaz”, mondja a jegyző, „Akkor hát megszavazzuk egyhangulag!” És meg is szavazták.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény alapján alkotott egyszerűsítési rendeletek, ugymint a vármegyei és járási, a községi és körjegyzői, a közigazgatási bizottsági, az árvászeki és gyámhatósági ügyvitelről; továbbá a megyei pénztárak és számvevőségek államosításáról, a járási számvevői intézmény behozataláról szóló törvény és szabályrendelet 1903. január 1-én halaszthatatlanul életbe fog lépni. A belügyminiszteriumban

már az utolsó munkát végzik ezen rendeletek kidolgozásán. A miniszteri rendeleteket még oly időben teszik közzé hogy az érdekelt hatóságoknak elég idejük maradjon a rendeletek áttanulmányozására és a szükséges nyomtatványok beszerzésére, valamint a korszakos reformmal kapcsolatos előkészületi cselekmények elvégzésére, úgy, hogy ez az igen mélyre nyúló újítás minden akadály nélkül átmehet a közéletbe. Az új rend értelmében minden törvényhatóságnak külön hivatalos lapja lesz, mely a vidéki hírlapirodalmat jelentékenyen fel lendíti.

— **A lenyelt fogsor.** Különös történetet írnak amerikai lapok Ohio államból. Egy ottani német, Büttner, mikor a napokban fölbredt s öltözködni kezdett, rémülve vette észre, hogy mű-fogsora hiányzik a szájából. A mellében valami nyomást érzett s meg volt győződve, hogy álmában elnyelte azt. Kórházba ment, ahol az orvosok Röntgen-sugarak segítségével szintén azt vélték észrevenni, hogy a fogsor a gyomrában van. Előkészítették Büttnernek, hogy itt csak műtét segít, amibe a szerencsétlen ember végre hosszas rábeszélés után beleegyezett. Időközben a felesége megtalálta az ágy alatt a fogsort s örömmel sietett a kórházba, férjének ezt tudtul adandó. Már későn érkezett. Büttnernek felmetszték a gyomrát s épp a sebeit kötöztették. És másnapra a műtét következtében meghalt.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** A jönevű L. vendéglős nemrég eladta üzletét, hogy San-Fraiscoban élő gyermekeihez költözzön. Körülbelül 60.000 koronával kelt utra, Ismerősei alig gondoltak már rá, mignem itthon az a hír terjed el róla, hogy L-et Brémában, midőn az Amerikai felé induló hajóba akart szállani, ügyes zsebmetszők teljesen kifosztották. Ugyanazon időtájt L-nek egyik ifjúkori barátja egy hosszú panaszos levelet kapott, melyben L. igazolta a hírlapközlemények valóságát és arra kéri O. barátját, hogy jöjjön segítségül azonnal Brémába. A baráti kötelek folytán, O. azonnal odautazott. S ma O. felesége, a következő meglepő levelet kapta férjétől: „Képzeld csak, hogy L-nek a nagy pechje mellett minő nagy a szerencséje! A gazemberek kilopták zsebéből a pénzzel telt tárczát és ezt kiürítve, eldobták. A redőrség megtalálta a tárczát és ebben nem talált egyebet, mint egy sorsjegyet, melyet L. a Török A és Társa bankházánál, Budapest, VI., Teréz-körút 46/a mely tudvalevőleg hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet, vásárolt. Közben az osztálysorsjáték húzásai voltak s te emlékszel rá, hogy elutazásom előtt Töröktől hnzási jegyzéket kértem. A mint L. sorsjegyét mutatta, a nélkül, hogy bármire is gondoltam volna, megnéztem a sorsolási jegyzéket és látom, hogy L. sorsjegyét nagy nyereséggel húzták ki Képzeld, mennyire örült ennek L. barátom.”

— **A gazda és a cseléd.** A közigazgatási bíróság fontos határozatot hozott arról,

hogy milyen kötelessége van a gazdának beteg cselédjével szemben. Kimondta ugyanis a bíróság, hogy a gazda cselédje után még abban az esetben is tartozik harmincz napon át kórházi költséget fizetni, ha cselédjét a kórházba jutás előtt közvetlenül már lakásán gyógyította. E döntést a bíróság így okolja meg: Az 1898. évi XXI. törvényezikk 5. §-a a gazdát a kórházi költség viselésére kötelezi. Tehát az a körülmény, hogy a cseléd már előzőleg a rendes orvosi ápolásban részesült, de nem a kórházban — a törvényben foglalt kötelezettség alól a gazdát nem menti föl.

— **A trafikok megrendszabályozása.** Nemesak a dohányárúsokat, hanem a nagy közönséget is érdekelheti az a két elvi határozat, amelyet a kereskedelmi miniszter hozott. Az egyik arról intézkedik, hogy a trafikosok, amennyiben kizárólag dohányneműek árusítására szólnak az engedelmük, levélpapírral, képes levelezőlapokkal s egyáltalán olyan papírneműekkel, melyek a dohányzáshoz nem szükségesek, csak külön iparigazolvány alapján kereskedhetnek. A másik elvi határozat pedig kihágásnak minősíti az olyan ügynökök üzemeit, akik trafikjogoknak adás-vétel útján való közvetítését hirdetik.

— **A részegség gyógyítása Svédországban.** A Skandináv-félsziget mindkét államában erősen dolgozik az antialkohol társaság a részegség meggyógyítására és igen különös módokat használnak föl arra, hogy az iszákossal megkedveltessék a józanságot. Ha egy részeg-embert elfognak, azt mint beteget kezelik és mást nem adnak neki enni és inni mint borba mártott kenyeret. Első napon ez természetesen tetszik az iszákosnak. De kétnap múlva már unni kezdi. Egy héttel később pedig úgy megutálja a bort, hogy még a szagát sem tűri. Ekkor meggyógyultan kibocsájtják és az egykor szenvedélyes ivó nem nyúl többé borhoz. Igen sok embert térítettek már eként józanságra.

— **A világ leggazdagabb embere.** A legújabb kor leggazdagabb embere egy Mister Beit nevű aranybánya-tulajdonos Dél-Afrikában, ki 2000 millió koronánál többel bír, A nemrég meghalt kínai vicekirály, Lihuncsang, majdnem ugyanannyi vagyon fölötte rendelkezett. A délafrikai Robinsón J. 1300 millió birtokosa, az amerikai petroleumkirály, Rockefeller vagyona több mint 1200 millió. Angolország leggazdagabb polgára Astor Waldorf, ki 800 milliót nevezhet tulajdonának, míg Oroszországban Demidoff herceg bir körülbelül ugyanannyival. A közismert Morgan, Vanderbilt stb, milliomos csak 550—570 millióval bírnak.

Egy jókarkan levő kerékpár eladó. Czim megtudható a kiadó-hivatalban.

HIRDETMÉNY.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy intézetünk ezentul földbirtokokra jelzalogos bekebelezése mellett tőkét és kamatot magukban foglaló törlesztéses kölcsönöket is engedélyez. — Ezen kölcsönök

4 és 4¹/₂ százalékos kamat

alján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza.

A 4 százalékos kamatuakra nézve:

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	30 fill.
"	"	30	6 " 55 "
"	"	35	6 " 15 "
"	"	40	5 " 80 "
"	"	45	5 " 45 "
"	"	50	5 " 30 "

A 4¹/₂ százalékos kamatuakra nézve:

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	55 fill.
"	"	30	" " 6 " 90 "
"	"	35	" " 6 " 40 "
"	"	40	" " 6 " — "
"	"	45	" " 5 " 80 "
"	"	50	" " 5 " 60 "

Ezen összegekben úgy a tőkétörlesztés mint a kamat bennfoglaltatik és semmiféle kezelési költség nem számittatik. Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

JEGYZÉKE az 55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona.

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
2 " "	25000
3 " "	20000
5 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
503 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4550 " "	170
4550 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. **Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.**

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

Pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) fort.	— 75	vagyis	1.50	korona
egy negyed (1/4) " "	1.50	" "	3.—	" "
egy fél (1/2) " "	3.—	" "	6.—	" "
egy egész (1/1) " "	6.—	" "	12.—	" "

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjök szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb **f. év november hó 10-ig bizalommal hozzánk küldeni.**

Török A. és Tsa. BANKHÁZA
Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték osztályai:
Főüzlet! VI. Teréz-körut 46/a.
Fiókok: 1. Váci-körut 4,
" 2. Múzeum-körut II.
" 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelő levél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** Bankház Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben.) **utánvételezni kérem**)
) **postautatvánnyal küldöm**) nem tetsző)
) **mellékellem bankjegyekben** (bélyeg)) törlendő.

Pontos cím:

Fényképészeti műterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Abonyban a Bedekovits-féle házban, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

fényképészeti műtermet építettem.

Készítek mindenféle nagyságu és kivitelű fényképeket a legolcsóbb árak mellett.

Felvételeket borus időben is eszközölök minden nap vasár- és ünnepnapokon d. e. 8-tól délután 5 óráig.

Menyasszonyi felvételeket ár kedvezményben készítek.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel
LUKÁCS I.
fényképész.

Kitűnő esemege szőlő eladó; felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Kopeczki Lipót és fia cég
a tatai szeneket következő árakban számítja:

Tatai szén	100 kgr-ként fillérekben	
	Dos	Tójas
8-10 mm. vételnél állomásról házhoz szállítva	240	250
4-5 mm. vételnél telepünkön idebent	240	250
4 mm. alul kicsinybeni eladásnál telepünkön	250	260
100 mm. vételnél Bánhida állomáson	155	160

Fuvardíj Bánhida—Abony állomásig 51 kor. 72 fill.

Egy jó családból való fiú felvétetik nyomdásztanulónak, lapunk kiadóhivatalába.

Nagy bútor eladás!
Rendkívül olcsó árak!
JELINEK B. A. és FIA
bútor-áruházában
Budapest, VII. Kerepesi-ut 8. földszinti helyiségek.

A padló a mosás által üveg keménységet nyer.

El van ismerve, hogy a Berkes-féle

EMKE

spiritusz padló fénymáz teljesen szagtalan, legjobb, legtartósabb és legszebb fénnel bír.

Kapható:
Havas Ignác
vas és fűszer kereskedésében.

3--3

Gyorsan szárad egy óra múlva a szoba lakhatóvá válik.

Konyha berendezések befestésére is alkalmas.
Száraza törítve tűkör fényességet nyer.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank.
Budapest, V., Dorottya-utca 6. sz. saját ház.
Befizetett részvénytőke 30 millió korona.

A bank újabbán a

jelzálog üzletet vette fel üzleti körébe.

Jelzálogkölcönöket engedélyez földbirtokokra

és városi nagy bérházakra saját kibocsátású **4 százalékos záloglevelek** alapján 20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyújtásokat a leggyorsabban bonyolítja le; minden megkeresést 48 óra alatt válaszban részesít.